

ՄԷՆԻ ՆՈՒՄԵՐՈՒ

مجموعه اخبار
اداره خانه سی بك اوغلتند جاده كيرده نومرو 75

MEDJMOUA-I-AHBAH
JOURNAL QUOTIDIEN
Bureau: 65 Grand Rue de Pera

Մէնէլիյի բէշին 120.— 6 սյուրը 60.—
Մէնէլիյի բոսթա իւնիւնի 30.— 5 Էր
բոսթա 80 դրոշ արք:
Տէրճ խոլէճէք իւննաթ իշխն սյորճա
բազարըզ օրունուր:
Ղազէթաւա միւթէալիդ խոսուտաթ
իշխն՝ ՍՈՒՅՍՆԱՄ միւրաճաթ օրունա

Իտալիայի միջ Պէ. յոգնուտա ճատտէյի քէ. յորտէ խազսիմ ճիվարրնա Կօ. 65

ԱՍԻՔԱՆԵ 13 ՅՈՒՆԻՎԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՐԴԻ ՀԱՅԵՐԷՆՆ

(Շարունակութիւն տես թիւ 2280)

Ապաքէն ութ կամ ինն տեսակ
բառեր ունիմք, որոց դասապետ
կարգեր են Բերականք, Վիտայկան,
Ուրեմն Գոյականէն սկսինք. Ուստի,

Գոյական

են այն բառերն որ այլևայլ կեր-
պերով ենթակայ են մեր զգայա-
րանաց միոյն կամ միւսոյն. նաեւ
անոնք որ միայն մտաց ըմբռնելի
են. Արդ ըստ մեզ, ամէն գոյականի
եզակին մէկ կերպ միայն պէտք է
հոլովել ճիշդ գրաբարի ձեւով,
նախդրիւ աննախդիր. իսկ յոքնա-
կին երկու կերպ, մին գրաբարի և
միւսն աշխարհաբարի ձեւով. եր-
կուքին ևս գործածելիք հաւասարա-
պէս:

ՕՐԻՆԱԿ

Եզակի Ուղղ. Գառն, Բաղաք
Հայց. (զ) Գառն, Բաղաք
Սեռ. Գառին, Բաղաքի
Տրա. Գառին, Բաղաքի
Բաց. (ի) Գառանէ, Բաղաքէ
Գործ. Գառամբ, Բաղաքաւ
Յոքնակի,
Գառինք, Բաղաքք, Գառներ, Բաղաքներ
(զ) Գառինս, Բաղաքս, Գառներ, Բաղաքներ
Գառանց, Բաղաքաց, Գառներու, Բաղաք-
ներու
Գառանց, Բաղաքաց, Գառներու, Բաղաք-
ներու
(ի) Գառանց, Բաղաքաց, Գառներէ, Բա-
ղաքներէ
Գառամբք, Բաղաքքք, Գառներով, Բա-
ղաքներով

Հարկաւ սեռականին մէջ ալ, եայ-
ոյ, ւոյ, վերջաւորած անուանց բա-
ցառականն եզակւոյն մէջ է, պէտք
է վերջաւորել՝ սեռականի, տրակա-
նի հետ չլիովելու համար. նոյն-
պէս, ու, վերջաւորած գործիականն
ալ պէտք է ունենայ իւր երկրորդն,
ով, վերջաւորութեամբ, մի և նոյն
պատճառաւ, զոր օրինակ, ի գետոյ,
բացառականն երբ աննախդիր գոր-
ծածուի՝ անշուշտ սեռականին պիտի
նմանի, ուստի զիմացը պէտք է ու-
նենայ նաեւ երկրորդ կերպ մը, գե-
տէ. նոյնպէս, զարդու, գործիա-
կանը նոյն ձեւով սեռականի կամ
տրականի հետ չլիովելու համար՝
պէտք է ունենայ նաեւ զարդով ձեւն
ալ իւր մտք:

Արդէն յայտնի կ'երևի թէ եզակի

անունը յոքնակի դարձնելու կը ծա-
ռայեն քանի մը այլևայլ մասնիկնե-
րէ զատ, առ հասարակ, ք, ս, ց
տառերն գրաբարի համար. և, աշ-
խարհաբարի միակնակ բառից հա-
մար՝ եր, իսկ բաղմամբանից հա-
մար՝ ներ մասնիկներն. յորմէ և կը
հետեւցնենք թէ, իւր ու ձայնաւո-
րաց կորուսումը, և գրաբարի թէ
եզակւոյն և յոքնակւոյն ինչ ինչ
ձայնաւորաց փոփոխման սովորական
անխախտ օրէնքն, աշխարհաբարի
միայն եզակւոյն համար անհրաժեշտ
և ստիպողական են. զի բուն անունն
կամ թէ այսպէս ըսենք բառախեցն
է որ կ'այլայլի, և ո'չ այլ ինչ. իսկ
երկամ ներով կերտեալ յոքնակւոյն
համար՝ ո'չ բնաւ. քանզի ոչ եթէ
անուան վերջաւորութիւնն կամ մէկ
էակն մասն է որ պիտի այլայլի-
այլ բոլորովին զատ և օտար մասնիկ
մը, որ կը միանայ բառին հետ՝ ի
ցոյց բազմաւորութեան այնորիկ,
Ուստի թէ և ջուր, սիրտ, բուրդ,
թիւ և ուրիշ ասոնց նման անուննե-
րուն եզակի վերջահոլովները հար-
կաւ ջրոյ, սրտի, բրդոյ, և, թուոյ
պէտք է ըլլան, վասն զի ինչպէս ը-
սինք՝ այլայլութիւնք իսկ և իսկ ի-
րենց մարմնոց մէջ տեղի կ'ունենան,
բայց ներով յոքնակններն պարզա-
պէս ջուրեր, սիրտերու, բուրդերէ,
և, թիւերով պէտք է ըլլան, և ո'չ
ամենեւին ջրեր, սրտերու, բրդ-
երէ, և թուերով, այնու զի՝ աւե-
լորդ է անունը այլայլել՝ քանի որ
երկամ ներ յաւելուածն արդէն
կ'այլայլի իւր ու, է, և ով կրկնակի
հոլովանիլ յաւելուածովք. և եթէ
դոյն յաւելուածները յապաւել
հարկ ըլլայ՝ ջր, սրտ, բրդ, թու,
և այլն տարօրինակ և անլուր բնու-
թիւն ունենանք զիմացինս:

Նոյն կանոնը պէտք է պահել ա-
պաքէն նաեւ Անկանոն հոլովմանց
նկատմամբ, այսինքն, եզակին մէկ
օրինակաւ, իսկ յոքնակն կրկին.
Օրինակի աղագաւ.

Հայր, Կին, Բոյր, Օր
(զ) » » » »
Հօր, Կնոջ, Բեռ, Օրէ
» » » »
(ի) Հօրէ, Կնոջէ, Բեռէ, Օրէ
Հարբ, Կանամբ, Կոնաւ) Բերբ Ա-
ւուրբ

Հարբ, Կանայք, Բորք, Աւուրք
(զ) Հարս, Կանայս, Բորս, Աւուրս
Հարց, Կանաց, Բերց, Աւուրց
» » » »
(ի) Հարց, Կանաց, Բերց, Աւուրց
Հարբք, Կանամք, Բերբք, Աւուրբք

Հայր, Կին, Բոյր, Օր եր
» » » » եր
» » » » երու
» » » » երու
» » » » երէ
» » » » երով

Բնականաբար, Տէր, Աներ, Տաւ,
Տայր, Ընկեր և Նէր խնամիներու
և բարակամաց անուանց Տիրոջ, Ա-
ներոջ, Տաւոջ, Տաւերոջ, Ընկերոջ
և Տիրոջ հոլովմանց ձեւերէն թէ և
ժողովրդեան բերանն գործածական
դարձած են՝ պէտք է խորշիլ, վասն
զի նախ խորթ ու խոտոր են. երկ-
րորդ զի միօրինակութեան օրէնքը
կը խախտի և վերջապէս այնպիսի
հարստութիւններ են՝ որ մեր բա-
րեկեցութեան ամենեւին չեն օգ-
ներ. Ըստ այսմ, պէտք է իսպառ-
մերթեւ աղաւաղութեանց հեւեւ-
անքն եղող և գրոց մէջ անգամ
սպրդած ա, ե, կամ ուրիշ որ և
իցէ նախնաց անսովոր ձայնաւո-
րաց այլայլութեան եղծ օրէնքն,
որպիսիք են, բերնի, ալընջի, պառ-
ւու և այլն. Անշուշտ պիտի յարգենք
Աստուած. Դեւ, Երեք, Ես, և այլ
սպիւսաւած անուանց ծանօթ դար-
տուղութիւնը. Հերքել դարձեալ
այլ և այլ գաւառական, ըստերիւ-
եալ հոլովակերտներն ու խոտորակ
ձեւերն. ինչպէս կնկտիք. ձեռու-
ներ, սորանից, նրանց, դիաց, հօր-
մէ, որդւոցմէ, տաւուր և այլն և այլն.
Առ առաւել, այդ պիտեաց մէջէն ըն-
տրելագոյնները կրնանք պահել,
կամ լաւ ևս, յատկացնել ի դիւ-
րութիւն և ի պէտս չափական բա-
նաստեղծութեան, այն ալ ի հարկին
ենթ:

Կարծեմք այս կամ այն գաւառի
ազգայնոց նալ և ալ սովորութիւնն
իրեւ հարկեցուցիչ հեղինակութիւն
կամ բանաւոր պատճառ այդպիս-
եաց ընդունելութեան չկրնար նը-
կատուիլ առաջի սահմանաց լեզուին
և ձեւոց միակերպութեան արդար
պահանջման. ապա թէ ոչ՝ փոխա-
նակ կանոնաւոր լեզուի և ներդաշ-
նակութեան, պիտի ունենանք այ-
լանդակ հրէշ մը և ահնջկէց ժխոր
մը. Դեւ պիտի խօսինք. Պ. Պ.

ԿԱՐՆՈՅ ԹԵՄՆ ԵՆԻ ԽՈՏՐԱՐՈՅ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆ

... Խմբագիր,
Հաճեցէք Ձեր պատուական լրագրոյն
մի անկիւնը հրատարակել սոյն գլու-
ռածս որուն համար կանխաւ շնորհա-
կալութիւնս կը յայտնեմ.
Գանի որ բարեբն Աստուածաբանոյ և
քրիստոնեականութեան, նոյնպէս և բարին

պատուել և հռչակել՝ արժան և իրաւ է
ըստ ամենայնի:

Կարնոյ Հայ-կաթողիկեայ եպիսկոպո-
սական ընդարձակ թեմին մէկ մասն ալ
է. Սոտրջոյ ժողովրդապետութիւնն,
որ Ալաշկերտու սահմանին մէջ կը գըտ-
նուի. Սոյն ժողովրդապետութիւնն ընդ-
առաջնորդութեամբ Գեր. Տ. Կարապետ
Չախալեանին, կը բարդաւաճի. նորա
քան և չորս ամիս առաջնորդութեան
ժամանակ բազումք վայելած են նորա
օգնութիւններն, որով գիտցած է իւր
ժողովրդեան սէրն ու համակրութիւնը
գրաւել. Ես եւս սոյն բարերարեաց թի-
ւոյն մէջ գտնուելով պարտ անձին կը
համարիմ՝ երախտագիտական հաւաս-
տիքս մատուցանել սոյն Գեր. Հօր հրա-
պարակաւ:

Սոտրջոյ բնակիչք ի նախնեաց առեալ
սովորութիւն մը դեռ կը շարունակեն.
տեղւոյն դիրքը լեռնանոց ըլլալուն տե-
ղացիք չեն կրնար իրենց ապրուստն
գտնալ, որով ստիպուած են երթալ
Ռուսաստան հացագործութեան. Ուստի
ի հարկէ երբ տուն մը այր մարդ չըլլար
գերդաստանն յաճախ խեղճութեանց
ենթակայ կ'ըլլայ:

Կարօտեալք դիմելով նոյն Չախալ-
եանին շարունակ օգնութիւն կը գտնեն.
Նորա ըրած բարերարութիւնք ոչ միայն
իւր ժողովրդեան նկատմամբ, ալ
և համայնից ալ է, որովհետեւ Սոտր-
ջոյ սահմանին մէջ գտնուած գործա-
ւորք, աղքատք, երթեկողք, բոլորն
ալ իրմով կ'օգտուին, կը կերակուրին և
կը պատապարուին և կուտայ ոմանց գործ
գործել, ոմանց ստակ՝ ապրելու և ոմանց
տուն պատապարուելու համար. նաեւ ոչ
միայն ինքք, ալ և ճիշդ նմանութեամբ
նոյն են իւր բարեպաշտ երեցուհի մայրն
Կատարինէ Տիկին և հարազատք Գեր.
Համբ. Փիլիպ. Բագրատ և Յովսէփիկ
էֆէնտիքն, այնպէս որ երբ լսեն թէ
հիւր մը եկած է աղքատ կամ հարուստ,
ինչ ազգ որ ըլլայ ուրախութեամբ դի-
մաւորելով կը հիւանդակն զնա իրաւ-
ցունէ հետեւելով Գրիստոսի նոյն խօս-
քին թէ՛ Որ ողորմի տնանկին փոխ
տայ Աստուծոյ. արգարեւ ողորմու-
թիւն բաւը՝ եթէ Աստուծոյ փոխ սալ
կը նշանակէ անտաղկոյս անոր լոյն
ալ պիտի ունենայ իւր վարձքը. Եւ
իրեւ անձամբ փորձառու ի հաստա-
տութիւն բանիցս առաջ կը բերեմ
հետեւեալ իրողութիւնս, որովհետեւ
մօտերս երիտասարդին մէկը պատմե-
լով որ ի Կարնոյ կղերանոցին մէջ եր-
կու տարի խեղճութեամբ ուսմունք
ընելով պարտ ըրած էր և յուսահատ կը
մտածէր, կը դիմելով նորա օգնու-
թեանը, նա բոլոր երկու տարուոյ
ծախքերը հոգալէն զինի, զինքն ալ
Պօլիս կը խաւրէ. Որոյ համար միշտ
երախտապարտ է և պիտի ըլլայ ի յա-
ւիտեան:

Տ. Ս. Յ. Մ. Ախպըրեցի

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԵՎԱԶԻԶԱԹ

Թարապուրը Ղարազ վիտեթի տախիլին տեղեկությունները Զրիթին գաղապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Ապ գաղապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Վիտեթի մեղքերը տախիլին տեղեկությունները Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Ալի պեյ տեղեկությունները Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Կիւն Նափիա նեղաբերի տախիլին տեղեկությունները Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

Զարապար գաղապարով վեքեթի թիվն տեղեկությունները Զարապար գաղապարով մաղապար Ալի պեյ:

ՍՈՒՐԻԵՏԷ ԷԳՕՆՕՄԻԳ ՏԵՄԻՐ ԵՕԼՈՒ ՇԻՐԳԷԹԻ

ՊԵՅՐՈՒԹ ԶԱՄ-ՋՕՐԱՆ ԽԱԹԹԸ

(ՊԵՅՐՈՒԹՅԱՆ ՇԱՄ ԹԱՐԻԳԻՆԻՆ ԹԱՀԱԼԻԻ)

Շիրքեթին մերձեցի Պեյրու թ. — Խաթե մերձեցի 88, Բարիստե Սէն-Լազար սոգա. ՍԷՐՄԱԵՆԻՍ 10,000,000 ՖՐԱՆԳ, 20,000 ՀԻՍՍԷԵՆ ՄԻՆԵՐԱՍԷՄ

100ՏԷ 3 ՖԱՅԻԶԼԻ ՎԷ ՍԷՆԵՎԻ 15 ՖՐԱՆԳ ԻՐԱՏ ԿԵԹԻՐԻ ՊԵՅԻՐ 500 ՖՐԱՆԳ ԼԵԳ 120,000 ԹԱՀԱԼԻԱԹԸ ԻՐԱՍԱԶ

Հէր սէնէ յունվար 1 վէ յունիս 1տէ, վերջիվերի պատեթ թէնդիլ 7,50 Ֆրանգ թէնտիտէ օլունաճագ տըր:

Պեյր թահվիլ 500 Ֆրանգ օլարագ 1893 յունվար 1տէն իթիպար իտիլերէր, ԹԵՐՄԻԼԻ 90 սէնէտէ Էօտէնէճէ տըր:

Գուրա քէշիտէլերի հէր սէնէ դեկտեմբեր 15տէ վուգու պուլաճագ տըր:

Պու իսթիգրաղըն հասըլաթը պէր վէճի աթի թախսիս օլունաճագ տըր:

1. Պէյրուլթուան Շամա միւլթէտ օլան չիմտիթի թարիգին թէմտիտաթ իլէ պիր տէմիր Եօլունա թահվիլի քի, պունլարըն ինչապըլա թէրմիլ Եօլ թագըրպա 260 քիլոմէթրօն պալիլ օլաճագ տըր:

2. Թէնմիլաթագ Գարըլըր Պէյրուլթ լիմանը, ըլնթըլաթը վէ անթըրըլարըն իրմալը ամէլեթը զըմընտա, պունլարըն չիրքէթին 5,000,000 Ֆրանգ Գարըլըն իլա գըլընաճագ տըր:

Գուրալարըն վէ գուրա իլէ չըգաճագ թահվիլաթըն թէնտիտէսի

Բարի-Լիօն-Մէտիլանէ տէմիր Եօլուն չիրքէթինտէ, 88, Սէն-Լազար սոգաղընտա:

Պանգ Էմբէրիալ Օլթթօմանտա, 7 Մէնէպէր սոգաղընտա:

Սօսիթէ-Թէնէրալտա, 54, Բրօվանս սոգաղընտա:

Վէ պունլարըն աճէնթէլանէ վէ չիւպէլերիլէ մէմալիքի Էճնէպիլէտէ մէմուրլարըն նէգտէլերինտէ վուգու պուլաճագ տըր:

ԹԱՆՎԻԼԻՆ ՖԻԼԱՍՔԻ ԻԽՐԱՅԻ 295 ՖՐԱՆԳ ՏՈՐԻ

ՇՈՒ ՍՈՒՐԻԵՏԷ	Իմպա իտիլաթինտէ	Ֆրգ 50	մէճ-
ԹԵՆՏԻԵՆ ՕԼՈՒ	Փետրվար 1 տէն 15է	» 45	մուի
ՆԱՀԱԳ ՏԵՐ	Ապրիլ 15տէն 30ա	» 100	295
	Յունիս 15տէն 30ա	» 100	Ֆրգ.

Իմպա իտէնլեր՝ փետրվարտան վէ օնտան սօնրա, Ելգտէ 3 մէնփաթ իլէ գըմալ թագըրպըն թէմիլերի Էվլէճէ իթա իտէպիլերէր: Թահվիլերինտէ պէտէլինի փետրվարտա քեթալիլէն իթա իտէն աճապը իմպա պէնլեր թահվիլտէ 2,50 Ֆրանգ ըսգօնթօտան իալի օլմագլա միւլթէփիտ օլաճագլար տըր: Իմպա փետրվարտա պէտէլի թէմալըլա թէնտիտէ օլունա թահվիլ 292,50 Ֆրանգ թուլթաճագ, վէ պու տուրթէլէ մէրմանէլըն իրմալըն հիսապտա օլմագլարըն Ելգտէ 5 1/8 քեթա հուտուլէ կէմիլ օլաճագ տըր: Գեթալիլէն Էտա իտիլիլ օլմանան թահվիլաթըն 1892 յունիս 1տէ վէրիլէճէ ֆաիլի իլիպա իտիլիլ պունլունա գըմալ թէնտիլեթըն նիսպէթինտէ օլաճագը կիպի, սօն մէնթէթտէն տէ թէնդիլ գըլընաճագ տըր:

ԻՄՁԱ ՏԵՃԵՐԻ 1893 ՅՈՒՆՎԱՐ 15/27 ՍԵՆԷ 2ԱՐԵՆՊԻՉ ԿԻՆԻԻ ՏԵՐԻՍԱՍԵԹՏԻ ՎԷ ՊԵՅՐՈՒԹ ՕՍՄԱՆԼԻ ՊԱՆԳԱՍԸՆՏԱ ՔԻՆԵՍ ՕԼՈՒՆԱՀԱԳ ՏԵՐ

Էկեր մէթալիպաթ՝ իսթիգրաղ թահվիլաթըն միգտալը մէճմուլինի թէճալըն իտէր իսէ, իմպալանտէ մէպալիլ նիսպէթ իւղըն թէնդիլ գըլընաճագ տըր:

ՍԱՐԱՓԻԵ		ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՅԻԱՐԸ	
ԿԱԼԱԹԱ ՊՐՍԱՍԸ		Գրէտի Թէնէրալ	7 32
Գալաթա 15 յունվ.		Իսթանպուլ պանգապը	4 25
գ. ումուլի 14 յունվ. գար. 20	8	Սօսիթէ Թէնէրալ	4 15
գ. 15 յունվ. աշըլ. տուպը 20	9	Թրամպա	6 27 1/2
Իւնիֆիլէ գար.		Սօսիթէ Օլթթօման պանգապը	4 15
Սէրի A. Ա. Իսթիգրաղ	44 20	ԱԳՉԷԼԵՐԻՆ ՖԻԼԱԹԸ	
B. Բ.	25 15	Օսմ. լիթալը 100 զրուլտան Ղր. Բր.	
C. Գ.	20 9	Պէնաղ Մէճիտիլէ ֆարգը	108 12
Բուլլիլ չըմէնտըթէրի	68 75	Մէթալիլ	98 00
Ագէճ ֆալիլ	7 00	Պէնիլ	101 40
Բարթ	00 00	Ալթըլը	102 00
Հէվալիլ	40	Ինիլիլ լիթալը	109 30
		Ֆրանսըլ ալթուլուն	87 3
		Բօլ	89 20

